

Rannar Raba

Varasemast pole teada juhtumit, kus presidendi külaskäik ühte Viljandimaa ettevõttesse oleks jäänud teise, veelgi tähtsama sündmuse varju. Ometi juhtus läinud esmaspäeval Viiratsi angerjafarmis just nii.

«See on kindlasti meie iga-aastane tipphetk. Oleme sel päeval kõik pingeliselt ametis, sest sellest tuleb kaks järgmist aastat toodangut,» selgitas angerjakasvandust pidava osaühingu BM Trade üks omanikke Indrek Bremraud, kui tähtis oli nädala algul uue partii tibatillukeste klaasangerjate saabumine.

Sama päeva hommikul oli kasvandust uudistamas käinud Viljandi vallas visiiti tegev president Toomas Hendrik Ilves.

Lennukiga Tartusse

Nii nagu vabas looduses elavad angerjad, koorusid ka Viiratsis kasvatatavad kalad kaugel Sargasso meres ning jõudsid hiljuti kahe-kolmeaastase rännaku järel klaasangerjana Inglismaa rannikule. Seal püüti nad otse enne jõgedesse tungimist välja, pakiti kilostesse vahtplastist karpidesse ja lennutati väikese eralennukiga Tartu lennuväljale.

Kasvandustel on tähtis saada just neid klaasangerjaid, kes pole veel soolasest ookeaniveest magedasse jõudnud, sest siseveekogudes on neil suurem oht haigustesse nakatuda.

Kui aasta tagasi toodi Viiratsi kalafarmi 220 kilogrammi noori angerjaid, siis sedapuhku kasvatas firma tellimust 30 kilo võrra. Arvestades tööka, et sellest kogusest peab kahe aastaga saama ligi 100 tonni kaubakala, on esmapilgul tühisena näiv muudatus tegelikult

märkimisväärne. Omaette näitaja on seegi, et ettevõtte pidi kauba eest välja käima ligi 100 000 eurot.

«Transportimiseks pannakse klaasangerjad jahedasse, 12-kraadisesse vette. Seepärast pidime ka meie oma vastuvõtubasseinidesse esialgu sama temperatuuriga vee panema. Aga nüüdseks on kraad liikunud juba 24 peale ja kalad hakkavad tasapisi sööma,» tutvustas Indrek Bremraud täpset ja ettevaatlikku asjaajamist nõudvat protseduuri.

Enamik Hollandisse

2,5 aastat tagasi euroraha toel Viiratsi külje alla Iva teele rajatud kasvanduse omanikud on äriiga üldjoontes rahul, kuid ütlevad, et suure raha teenimiseks oleks ka mugavamaid viise. «Kogu see lugu siin on väga kapitali- ja ajamahukas. Lisaks sellele, et hooned ja seadmed nõudsid algul suurt väljaminekut, on kala suureks kasvatamine pikk ja keeruline protsess,» rääkis Indrek Bremraud.

95 protsenti Viiratsis nuumatud angerjatest jõuab lõpuks Lääne-Euroopa kalatööstustesse. Peamine eksporditurg on Holland.

Farmiga samas majas on sisse seatud väike tsehh, kus angerjaliha suitsutatakse, marineeritakse ja pakendatakse. Sealt tulev toodang on saadaval toidupoodides üle Eesti.

Koos Indrek Bremrauaga kuulub osaühingu BM Trade omanike tandemisse Ingvar Markus.